

Ülewainu ja Tamme pererahwas olid laste kofimise läbi sugulaseks saanud, sagedamast läbistifu ümberkäimiseft sigines sõbrus, ja waufiwad endised waheseinad, mis neid sinna saadik üksteisest eemal hoidnud, pääw pääwalt madalamaks, seda mööda kaswis usaldus mõlemilt poolt suuremaks. Et Ülewainu wanem poeg Jüri uusi sugulasi ligemalt tundma õpiks, sellepärast walmistati kolmekuninga pääwa õhtul weike wõõraspidu, kuhu Mõistand kõige perega paluti. Ega wältanud kuigi kaua, seal nähti Jüri Põllupay ja Peeter Mõistand teine teisega nõnda tutawad kui oleksid juba mõnda aastat naabris elanud ja ei mitte täna õhtu esimest korda kofku saanud. Peeter ei pidanud oma südames saladusi, waid rääkis, kuida ta mõtles, ja tema oskas mõelda. Tema oli kõik asjad teraselt tähele pannud ja oskas kui agara peaga mees igas kohas wahet teha ja küsimiste peale otsust anda. Kui Jüri hiljemine nimetanud, et temal tahtmine olla wana tutawa kofta ja wanemate ligemale elama tulla, kui kuskilt heat rentkohta leiaks, mis kõlbaks wõtta; kostis Mõistand: „Rentkohtasi on igal pool nüüd sada, häid ja halwemaid, aga sinu suguse mehele ei tahaks ma ainukest neist soowida, weel vähem sulle teed juhutada. Kes meie päiwil kui majaperemees halja oksale tahab saada, se ei tohi talu kofta rentima minna, waid peab talu päris omaduseks endale ostma; siis teab tema, mis pärast ja kelle tuluks ta tööd ja waewa oli näinud. Ehk mul küll vähemat kartust selle poolt ei ole, et sina rentnifu põlwes läbi ei saaks, siiski peaksin ma kahet-

fema, kui sa oma noorema ea täielist jõudu rentkoha kallal lähaksid raiskama, mis sa paremine pärispea ehitamiseks wõiksid tarwitada, kust endale wanadusel peawarju leiaksid ja järeltulejale tulu toimetaksid.“ Jüri wastas: „Päriskoha ostmise tarwis on mul jõud wäga kasin, ma peaksin teiste käest raha laenama ja seeläbi raskeimat wõlakoormat oma kaela peale weeretama kui sooned jaksaksid kanda.“ — „Kül wana äiataat annab omaft kustrust lisa peale, et wõõra wõlga tarwis ei läha,“ — nimetas Peeter. Aga Jüri, kui oleks uss teda nõõlanud, hüüdis punetes palgedega: „Sumal hoidku mind, selle eest! Ennemine tahaksin elu aea sulase põlwes wõõrast leiba süüa, kui tema käest raha küsima minna!“ Peeter märkas sedamaid, kuida lugu äia ja wäimehe wahel wõis olla, ei tahtnud sellepärast tulifid süü peale kanda, waid käänas jutu teise raea peale. Tema seletas Jürile põhjani ostmise lugu rentkassa abiga, misläbi kaa fehwal mel mel talumaade ostmine wõimalikuks lähäb, kes kõigest wäest püüab edasi minna, ja eemalt mäge nähes seisma ei jää, enne kui ülesronimist sai katsuma. Rentkassast laenatud kapital saab aega mööda intresside maksmise läbi äratafutud, kus üks protsent aastas, se on: üks rubla saea rubla pealt wõla kustutamiseks maksetakse, nii kaua kui wiimne kopik on tasutud. „Praeguse rendi wasta“, — lisas ta pikemalt peale — „kus wiis ja kuus rubla, mõnes paigas rohkemgi taalri pealt wõetakse, on ostmise palju mõnufam, kuida igamees, kes natuke rehkendada mõistab, hõlpsalt wälja wõib arwata. Dled sa kui